

KAPITOLA E

Aplikace v zemích EU

a) Aplikace směrnice Rady 89/336/EHS o elektromagnetické kompatibilitě ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska

Tato kapitola je zpracována, jak je uvedeno dříve, podle materiálů britského DTI. Všeobecně platné principy aplikace popsané v uvedeném zdroji byly použity jako základ pro sestavení **kapitoly A** tohoto sborníku. V této **kapitole E jsou zahrnuty zejména specifické části** týkající se výhradně národní aplikace ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (dále jen UK). I když se některé informace z důvodu zachování srozumitelnosti a logické návaznosti mohou v této kapitole opakovat, komplexnější pohled na britský přístup je zřejmý v úzké návaznosti na kapitolu A. Britská publikace byla vydána v květnu 1995 a může být užitečná i pro českou stranu.

*Poznámka britského vydavatele: Publikace DTI je určena k tomu, aby napomáhala výrobcům a dodavatelům elektrického a elektronického zařízení porozumět smyslu **nařízení o EMC (SI 1992/2372)**. Nejde o autoritativní interpretaci nařízení o EMC, která je věcí soudů. Publikace DTI usiluje o vysvětlení požadavků nařízení o EMC v rámci všeobecných podmínek a nepokouší se zaměřovat se na detailní sporné otázky. Je třeba se podívat na formulace samotného nařízení o EMC v nezkráceném výkladu požadavků. Materiály lze obdržet ve Stálém úřadu publikačního centra - podrobně viz kontaktní místa na s. E 8.*

Tato kapitola E byla nyní společně s kapitolou A **aktualizována** podle nového, zcela přepracovaného vydání publikace DTI, **Business in Europe - Product standards - EMC, Guidance notes on UK Regulations** z dubna 2000 (evid. č. URN 99/639). Tam, kde je v publikaci DTI termín „EMC Regulations“, se v této kapitole E uvádí „nařízení o EMC“, zatímco v kapitole A se z důvodu všeobecné platnosti používá termínu „předpisy o EMC“. Další, podrobnější informace lze získat prostudováním textu směrnice Rady 89/336/EHS ve znění změnových aktů.

Obsah

Elektromagnetická kompatibilita - legislativa ve stručnosti	E 2
Nařízení o EMC z roku 1992 (SI 1992/2372)	E 3
Rozsah působnosti	E 5
Uplatňování	E 6
Tresty, sankce	E 7
Dostupnost britských dokumentů	E 7
Kontaktní místa v UK	E 8

ELEKTROMAGNETICKÁ KOMPATIBILITA - LEGISLATIVA VE STRUČNOSTI

Podmínky pro uvádění na trh po 1. lednu 1996 jsou specifikovány v kap. A - Základní údaje.

Nařízení o elektromagnetické kompatibilitě z r. 1992 (SI 1992/2372) zavádí do práva UK směrnici o elektromagnetické kompatibilitě 89/336/EHS (dále jen směrnice o EMC).

Nařízení o elektromagnetické kompatibilitě z r. 1992 bylo změněno dvakrát:

- nařízením (změnou) o elektromagnetické kompatibilitě z r. 1994 (SI 1994/3080), kterým se zavádí změnová směrnice o označení CE (93/68/EHS);
- nařízením (změnou) o elektromagnetické kompatibilitě z r. 1995 (SI 1995/3180), kterým přestávají platit nařízení z r. 1992 týkající se motorových vozidel, součástí a samostatných technických jednotek,

která společně uvádějí v souvislost účel publikace DTI, pokud jde o nařízení o EMC.

Od 1. ledna 1996:

- většina elektrických a elektronických výrobků vyráběných nebo prodávaných ve **Spojeném království**, včetně dovážených, musí:
 - být konstruována tak, aby tyto výrobky nezpůsobovaly nadměrné elektromagnetické rušení a aby samy nebyly nadměrně vystaveny elektromagnetickému rušení;
 - být podrobena ES přezkoušení typu notifikovaným orgánem v případě určených zařízení pro rádiové vysílání; a
 - být opatřena označením CE;
- musí být v určitých případech vypracován soubor technické dokumentace, který musí být k dispozici zpravidla u výrobce nebo u dovozce výrobku nepocházejícího ze země spadající do Evropského hospodářského prostoru - EHP (*European Economic Area - EEA*).

NAŘÍZENÍ O ELEKTROMAGNETICKÉ KOMPATIBILITĚ Z ROKU 1992 (SI 1992/2372)

Uvedení v platnost: 28. říjen 1992.

Základní legislativa: Akt evropských společenství z r. 1972.

Rozsah působnosti - všeobecně: Nařízení o EMC se vztahuje na přístroje, které mohou způsobovat elektromagnetické rušení nebo jejichž výkonost může být takovým rušením ovlivněna.

Názvy a definice: Viz kapitola A tohoto sborníku.

Modifikované použití: V nařízení o elektromagnetické kompatibilitě (změna) 1994 (SI 1994/3080) byla změněna definice **vzdělávacích a cvičebních zařízení**, umožňující širší úpravu požadavků na ochranu. Zařízení této kategorie musí nadále splňovat následující:

- k zařízení musí být přikládáno prohlášení stanovující, že použitím přístroje mimo školní učebny, laboratoře, studijní areály a podobná prostředí se ruší platnost shody se směrnicí o EMC, a takové použití by mohlo vést k trestnímu stíhání; a
- je-li provozováno, nesmí způsobovat elektromagnetické rušení mimo jeho bezprostřední elektromagnetické prostředí.

Modifikace týkající se požadavků na ochranu se rovněž vztahují na **zkušební přístroje**, za něž se v nařízení o EMC považují přístroje určené nebo přizpůsobené pro to, aby generovaly elektromagnetické rušení, nebo k tomu, aby byly citlivé na elektromagnetické rušení zaměřené pro účely zkoušek a měření ve vztahu k části elektrického nebo elektronického přístroje, nebo k jakékoliv jiné věci, záležitosti nebo jevu.

Z důvodu dodatečných údajů z hlediska národní aplikace UK částečně opakujeme a zde doplňujeme specifikaci pojmů „elektromagnetické rušení“, „signál a emise“ z odstavce Základní názvy a definice uvedené v kapitole A, tak jak jsou zahrnuty v britské legislativě:

Elektromagnetické rušení - elektromagnetické kmitočty a všechny elektromagnetické jevy jsou zahrnuty v příloze 2 nařízení o EMC (ostatní viz kap. A).

Signál nebo emise (jak jsou specifikovány v nařízení o EMC, ustanovení 4(4)), které jsou nezbytnou funkcí nebo důsledkem provozu používaného přístroje, nesmějí být pokládány za elektromagnetické rušení, pokud je tento signál nebo jsou tyto emise ve vztahu k přístroji povolen (povoleny) a nepřekračují meze specifikované:

- příslušnou normou o EMC, nebo
- podmínkami protokolu o zkoušce nebo technického certifikátu vystaveného kompetentním orgánem^{*)} pro účely souboru technické dokumentace; nebo

^{*)} Pozn. čes. vyd.: „Kompetentní orgán - v jiných aktech ES též „schválený“, „autorizovaný“ a zejména „notifikovaný“ orgán; podmínky, které musí splnit, jsou specifikovány v příloze 2 směrnice o EMC.

- certifikátem ES přezkoušení typu vystaveným notifikovaným orgánem (v případě radiokomunikačních vysílacích zařízení); nebo
- lhůtou, výhradou nebo omezením licence udělené podle oddílu 1 zákona pro bezdrátový telegrafní přenos z r. 1949 nebo předpisy vypracovanými podle tohoto oddílu zákona; nebo
- v případě, že je příslušný přístroj součástí radiokomunikačního vysílacího přístroje nebo přístroje jiného než je bezdrátový telegrafní přístroj, jehož činnost je založena na generování elektromagnetického záření ve vysokofrekvenčním spektru, pak povolený signál nebo emise nepřekračuje (nepřekračují) meze specifikované předpisy vypracovanými podle oddílu 10 zákona pro bezdrátový telegrafní přenos z r. 1949, a týkajícími se vysokofrekvenčního spektra, plánovanými nebo zaváděnými závaznou dohodou Evropského společenství.

Pro účely nařízení o EMC se funkční způsobilost přístroje, kterou musí přístroj splňovat, pokládá za zhoršenou, pokud dojde k některému z následujících druhů rušení funkce:

- trvalá, dočasná nebo občasná úplná ztráta funkce nebo významné zhoršení výkonnosti; nebo
- dochází k destrukci nebo rozkladu informací uložených v přístroji, pokud je přístroj zařízením určeným pro ukládání nebo vyhledávání informací.

Požadavky na ochranu (jak jsou specifikovány v nařízení o EMC, ustanovení 5) se vztahují k základním požadavkům, které vyžadují, aby přístroj byl konstruován tak:

- aby elektromagnetické rušení, které vytváří, nepřekračovalo úroveň umožňující rádiovým a telekomunikačním zařízením a ostatním důležitým přístrojům fungovat podle jejich určení, a
- aby měl úroveň vnitřní odolnosti, postačující k tomu, aby byl umožněn jeho provoz podle určení, jestliže je řádně instalován a udržován a používán pro stanovený účel.

Zda je úroveň vnitřní odolnosti odpovídající, se zvažuje s ohledem na všechny okolnosti, a zejména na:

- úroveň předpokládané dostatečné výkonnosti tohoto přístroje s ohledem na jeho funkci nebo zamýšlenou funkci;
- specifikaci přijatelné úrovně zhoršení výkonnosti poskytované výrobcem konečnému uživateli;
- důsledky zhoršení výkonnosti;
- zajištění, aby v žádném případě nebyla povolena taková úroveň vnitřní odolnosti, která by mohla za jakýchkoli odůvodněných a předvídatelných okolností umožňovat nebezpečný provoz přístroje.

Informace o použití příslušného přístroje v souladu se stanoveným účelem musí být obsaženy v návodech výrobce dodávaných společně s přístrojem.

Poznámka: Přehledný seznam základních požadavků na ochranu je uveden v příloze III směrnice o EMC (viz kap. B).

ROZSAH PŮSOBNOSTI

Rozsah působnosti nařízení o EMC - viz kap. A.

V této kapitole E doplňujeme pouze u některých položek určité podrobnosti britské aplikace:

- **použité přístroje** s výjimkou přístrojů, které od doby svého posledního použití byly předmětem dalšího zpracování; použité přístroje, které jsou jak dodávány, tak uváděny do provozu v EHP a které byly již dříve konečným uživatelem používány. Na použité přístroje se vztahuje **nařízení pro všeobecnou bezpečnost výrobků 1994 (SI 1994/2328)**. (Spojení: p. R. Loughlin, Consumer Safety Unit (Jednotka pro bezpečnost spotřebitelů), fax č. 020-7215 0359);
- **náhradní díly** spadající do rámce ustanovení 14(2), prostřednictvím něhož nesmí nic ovlivňovat uplatnění nařízení o EMC na příslušný přístroj, do něhož byl náhradní díl včleněn. V nařízení se náhradními díly rozumí prvky nebo kombinace prvků určené pro použití ve vyměnitelných částech elektrických nebo elektronických přístrojů.

V kapitole A jsou podrobně popsány **postupy posuzování shody**, tj.

- Postup využití norem nebo samocertifikace
- Postup vypracování souboru technické dokumentace
- Postup ES přezkoušení typu
- ES prohlášení o shodě
- Označení CE

K odstavci týkajícímu se „**Postupu využití norem (nebo samocertifikace výrobce)**“ doplňujeme k textu v kap. A odkaz na nařízení o EMC, ustanovení 38.

K odstavci týkajícímu se „**Postupu vypracování souboru technické dokumentace**“ doplňujeme k textu v kap. A:

Kompetentní orgány jsou jmenovány sekretářem Ministerstva obchodu a průmyslu a jsou speciálně určeny pro vystavování technických zpráv nebo technických certifikátů. Seznam kompetentních orgánů lze obdržet v kontaktních místech DTI, která jsou uvedena dále.

K odstavci týkajícímu se „**Postupu ES přezkoušení typu**“ doplňujeme k textu v kap. A:

Seznam adres notifikovaných orgánů je dostupný v dále uvedených kontaktních místech DTI. Notifikované orgány jsou vyjmenovány v nařízení o EMC 1992, ustanovení 62.

Pro další informace se lze obrátit na *Radiocommunications Agency publications* **RA 227 (Rev. 1)** - EMC služby pro mobilní rádia (*Mobile Radio Services*) - ohledně postupu ES přezkoušení typu k prokázání shody radiokomunikačních vysílacích přístrojů, **RA 200 (Rev. 4)** EMC a radioamatér a **RA 207 (Rev. 2)** schválení typu - služby pro mobilní rádia (*Mobile Radio Services*). Vše je dostupné v dále uvedeném kontaktním místě *Radiocommunications Agency*.

K odstavci týkajícímu se „**ES prohlášení o shodě**“ uvádíme:

V kap. A jsou podrobně uvedeny tyto postupy :

- využití norem;
- vypracování souboru technické dokumentace;
- certifikát ES přezkoušení typu;
- ES prohlášení o shodě vydané **mimo území UK**:

Toto prohlášení musí být vydáno výrobcem nebo jeho zplnomocněným zástupcem se sídlem ve Společenství v jednom z úředních jazyků EHP a musí obsahovat:

- popis přístroje, na který se vztahuje;
- odkaz na harmonizované normy, na jejichž základě se vyhláší shoda jako splnění ustanovení směrnice o EMC;
- identifikaci podpisující osoby, která má oprávnění zastupovat výrobce a jeho zplnomocněného zástupce; a
- v případě potřeby odkaz na certifikát ES přezkoušení typu, vystavený notifikovaným orgánem.

Ve každém případě musí být prohlášení o shodě uchováváno odpovědnou osobou, aby bylo k dispozici sekretáři Ministerstva obchodu a průmyslu po dobu 10 let od data, kdy byl dodán konečnému uživateli poslední přístroj.

V odstavci týkajícím „**Označení CE**“ - v textu kap. A se mění poslední odstavec takto:

„Podle předpisů o EMC je porušením zákona, jestliže se výrobek opatří označením CE na:

- přístroj, který nesplňuje příslušné požadavky na ochranu a není ve shodě s postupy posuzování shody;
- elektrický přístroj, jiný než týkající se předmětu (viz nařízení o EMC, ustanovení 6 a 7).“

UPLATŇOVÁNÍ

Nařízení o EMC je uváděno v platnost:

- ve Velké Británii odděleními místních úřadů pro obchodní normy (*trading standards departments of local authorities*); a
- v Severním Irsku Ministerstvem pro hospodářský rozvoj (*Department of Economic Development*).

Sekretář Ministerstva obchodu a průmyslu smí vymáhat splnění požadavků nařízení o EMC. Avšak Úřad pro civilní letectví (*Civil Aviation Authority, CAA*) je odpovědným výkonným orgánem pro bezdrátové telegrafní přístroje popsané v odstavci 2 přílohy 6 k nařízení o EMC.

Pokud se jedná o elektroměry, odlišné od těch, které spadají mezi bezdrátové telegrafní přístroje, mohou být nařízení o EMC uváděna v platnost:

- ve Velké Británii - Generálním ředitelstvím pro dodávání elektrické energie (*Director General of Electricity Supply*); a
- v Severním Irsku - Generálním ředitelstvím pro dodávání elektrické energie pro Severní Irsko (*Director General of Electricity Supply for Northern Ireland*).

TRESTY, SANKCE

Každá osoba, která poruší zákon vztahující se k nařízení o EMC, podléhá výkonu trestu na základě úhrnného odsouzení k uvěznění na dobu nepřevyšující 3 měsíce nebo k povinnosti zaplatit pokutu do 5 000, Lb nebo k obojímu. Takovým porušením je i dodávání nebo uvádění do provozu přístrojů, které nesplňují požadavky nařízení o EMC. Přístroje, které nesplňují požadavky nařízení o EMC a předpisů, které se na ně vztahují, mohou být zabaveny a zkonfiskovány. Rovněž může být vydáno oznámení o zákazu nebo pozastavení dodávání nebo uvádění do provozu dotyčných přístrojů a nedodržení tohoto zákazu je porušením nařízení o EMC (jak je uvedeno v části VII nařízení o EMC).

Porušením zákona je, když se výrobek opatří označením CE, aniž splňuje příslušné požadavky na ochranu a není ve shodě s postupy posuzování shody a rovněž elektrický přístroj jiný, než přístroj týkající se předmětu (viz nařízení o EMC, ustanovení 6 a 7).

Důležitou formou uplatňování změn zavedených směrnicí pro označování CE (93/68/EHS) je „výstraha o neshodě“, kterou se vyžaduje, aby tam, kde byl výrobek opatřen označením CE nesprávně (tj. přístroj může vyhovovat požadavkům na ochranu, avšak nesplňuje z jakéhokoli důvodu plně požadavky směrnice o EMC), bylo na výrobci nebo jeho zplnomocněném zástupci se sídlem v EHP vyžadováno, aby přístroj uvedl ve shodu s požadavky na označování. Teprve potom mohou být ze strany správních orgánů podniknuty další kroky. Výstraha o neshodě se vztahuje pouze na nesprávné připojení označení CE (tj. označení je příliš malé, označení je nečitelné atd.).

DOSTUPNOST BRITSKÝCH DOKUMENTŮ

Harmonizované normy:

Prodejny: BSI Sales, 389 Chiswick High Road, London W4 4AL. Tel.: 0181 996 7000.

Texty nařízení:

Nařízení o elektromagnetické kompatibilitě z r. 1992 (SI 1992/2372), nařízení o elektromagnetické kompatibilitě (změna) z r. 1994 (SI 1994/3080) a nařízení o elektromagnetické kompatibilitě (změna) z r. 1995 (SI 1995/3180) jsou dostupná ve stálém úřadu a u příslušných zástupců. Podrobnosti o Stálém úřadu publikačního centra (*The Stationery Office Publications Centre*) jsou v tomto sborníku uvedeny dále.

Směrnice o EMC: (viz též kap. A)

Úplné znění směrnic Rady 89/336/EHS, 92/31/EHS a 93/68/EHS bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* (č. L 139 ze dne 23.5.1989, strany 19 - 26; č. L 126 ze dne 12.5.1992, strana 11; č. L 220 ze dne 22.7.1993, strany 1 - 22).

Kopie těchto textů jsou všeobecně dostupné v Evropských informačních centrech a Evropských dokumentačních centrech rozmístěných po celém Spojeném království, která je poskytují za mírný poplatek.

Příručka Komise, týkající se směrnice o EMC:

Evropská komise vypracovala poradenský dokument - návod na základě konzultací se členskými státy a ve spolupráci s představiteli evropského průmyslu, evropskými normalizačními organizacemi, kompetentními a notifikovanými orgány:

„Řídící zásady pro používání směrnice Rady 89/336/EHS z 3. 5. 1989 o sbližování zákonů členských států, vztahujících se na elektromagnetickou kompatibilitu“

Tento dokument je volně dostupný v Úřadu pro oficiální publikace Evropských společenství: *Office for Official Publications of the European Communities, 2 rue Mercier, L-2985 Luxembourg; fax: + 34 2 2929 42755.*

KONTAKTNÍ MÍSTA V UK

Postupy týkající se směrnice o EMC a nařízení UK

Peter Howick
Department of Trade and Industry
Standards & Technical Regulations Directorate
323 Red Zone
151 Buckingham Palace Road
London SW1W 9SS
Tel.: 020 7215 1595
Fax: 020 7215 1529
E-mail: peter.howick@dti.gov.uk
Web: <http://www.dti.gov.uk/strd>

EMC přezkoušení typu radiokomunikačních vysílacích zařízení

Radiocommunications Agency
Wyndham House
189 Marsh Wall
London E14 9SX
Tel.: 020 7211 0211
Fax: 020 7211 0507

Normy

Technical Information Group
British Standards Institute
389 Chiswick High Road
Chiswick
London W4 4AL
Tel.: 020 8996 7111
Fax: 020 8996 7048

Stálý úřad publikačního centra

The Stationery Office Publications Centre
P O Box 276
London SW8 5DT
Tel.: 0870 6005 522
Fax: 0870 6005 533

Postupy týkající se směrnic o EMC pro automobily

Neil Bowerman
Department of Environment, Transport & the Regions
Zone 2/04
Great Minster House
76 Marsham Street
London SW1P 4DR
Tel.: 020 7944 2066
Fax: 020 7944 2069

Kluby EMC/Asociace pro shodu

Síť regionálních klubů EMC je organizována pod záštitou Informační kampaně DTI o EMC; kluby byly ustaveny s cílem poskytovat potřebnou pomoc prostřednictvím odborníků. Seznam klubů EMC je dostupný ve výše uvedených kontaktních místech DTI.

Působení jednotného trhu

Pokud se výrobce domnívá, že jeho elektrickému nebo elektronickému přístroji je ostatními členskými státy odíráán řádný přístup na trh, lze se spojit s útvaru pro jednotlivé obchodování při DTI. *Adresa: the Single Market Unit, Department of Trade and Industry, Second Floor, Kingsgate House, 66-74 Victoria Street, London SW1E 6SW.*
Fax: 020 7215 4489.

Přímá spojení pro objednávky brožur DTI

Další výtisky brožury DTI spolu se zdroji informačních letáků jsou dostupné na přímých linkách pro objednávání brožur DTI:

Tel.: 0870 1502 500 (národní sazba)

Fax: 0870 1502 333

Minicom: 0870 1501 100

E-mail: dtipubs@echristian.co.uk

Stručný obsah příloh ke kapitole A doplněný britskými specifiky:

Příloha 1 Vyjmuté přístroje (viz kap. A), na něž se nařízení o EMC nevztahuje, uvádí všeobecné i specifické případy přístrojů a zařízení z hledisek:

- a) emise a odolnosti;
- b) pouze emise;
- c) pouze odolnosti.

Příloha 2 (viz kap. A) poskytuje některá doporučení týkající se **vypracování souboru technické dokumentace**. Avšak nařízení o EMC nepředepisuje formulář pro tento soubor, a výrobci musí sami dojít k přesvědčení, že jejich soubor splňuje požadavky nařízení o EMC.

Do přílohy 2 v odstavci „Protokol nebo certifikát kompetentního orgánu“ doplňujeme poslední větu tohoto znění:

„Forma protokolu nebo certifikátu kompetentního orgánu musí odrážet požadavky nařízení o EMC, ustanovení 53.“

Příloha 3 (viz kap. A) uvádí některá **doporučení jak omezit náklady při dodržování předpisů o EMC**.